

Наталія КАЗАКОВА

Наукова бібліотека Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПРОЕКТ НБ НАУКМА «ВИБРАНИЙ ОЛЕГ ЗУЄВСЬКИЙ: МАТЕРІАЛИ ДО БІОГРАФІЇ»

Проект виконується на базі книжкової колекції та фрагментів архіву професора Олега Зуєвського, подарованих Науковій бібліотеці НАУКМА його донькою Тамарою Зуєвською. Книжкова колекція проф. Олега Зуєвського нараховує 4,5 тис. примірників. Наш проект - це перша спроба створити комбіновану джерелознавчу базу, яка буде складатися з бібліографічної інформації про твори проф. О. Зуєвського, публікацій про життя та діяльність професора університетів (США) та Альтбертського (Канада), лауреата УММАН (1987 р.) Міжнародної премії імені Григорія Сковороди (1994) та повнотекстових матеріалів. **Цінність видання «Вибраний Олег Зуєвський: матеріали до біографії»** полягає у повноті біобібліографії та документах і матеріалах, які буде оприлюднено вперше.

Дослідження бібліографічним методом великого масиву друкованих документів із фондів бібліотек м. Києва дало можливість створити базу, яка надає можливість прослідкувати історію друкування оригінальних поезій, перекладів, прозових творів, наукових публікацій проф. Олега Зуєвського. Вперше так повно представлено відомості про ранні поетичні, прозові та публіцистичні твори Харківського періоду (1939-1943), переклади, що друкувалися в українських періодиках Німеччини (1943-1949); США (1950-1966).

Непростий життєвий і творчий шлях проф. Олега Зуєвського, складні стосунки з критиками та читачами відбивають матеріали біографічних студії, які охоплюють значний хронологічний період - від коротких нотаток В.Державина (1948) та статей Ю.Шевельова (1948), П.Одарченка(1954,1962,1970,1996), І.Костецького (1950,1958) до наукових розвідок та публікацій сучасних українських літературознавців та журналістів С.Павличко(1990, 1992, 1995), Т.Назаренко(1994, 1997,2000), Л.Коломієць (2004), Яра Славутича (1987,1992), В.Яременка (1992-1995), В. Абліцова (1990-1992,1996,2000) тощо.

Бібліографічні розшуки на базі широкого кола українознавчих матеріалів, виданих поза межами України та в Україні, із залученням архівних джерел, надали можливість відтворити участь Олега Зуєвського в літературно-мистецькому та науковому житті українців у Німеччині (45-50 рр.), США й Канаді (50-80 рр.); його творчі контакти з відомими українськими письменниками (Е.Андієвською, В.Вовк, М.Орестом, І.Костецьким, Е.Кравцівим, І.Шанковським, Яром Славутичем тощо), літературознавцями (П.Одарченком, Ю.Шевельовим, І.Качуровським, І.Фізером, І.Кошелівцем тощо) й громадськими діячами (П.Саварином, І.Дзюбою); німецькими, американськими та канадськими письменниками Е.Котмайер, П.Кіліною, Д.Ігнатовим, Е.Т.Бладжеттом тощо; активне входження проф. Олега Зуєвського в літературний та науковий процеси незалежної України (90-ті роки) та співпрацю з провідними літературознавцями С.Павличко, В.Яременком тощо.

Матеріали, представлені у виданні «Вибраний Олег Зуєвський: матеріали до біографії», безперечно мають зацікавити істориків українського перекладу і, зокрема, пошанувати і об'єктивно оцінити внесок перекладача Олега Зуєвського до скарбниці українського перекладу. Перш за все йдеться про видатну і майже невідому в Україні пам'ятку українського перекладу «Вибраний Стефан Георге» - спільний проект В.Барки, І.Костецького, Ю.Клен, О.Зуєвського, В.Вовк, М.Ореста, В.Державинатою, яка здобула високу оцінку німецьких, словенських та польських літературних критиків та перекладачів.

Видання «Вибраний Олег Зуєвський: матеріали до біографії» буде містити також **«Хронологію життя і діяльності професора Олега Зуєвського»**, складену за документами архіву (фрагменту) Олега Зуєвського та друкованими матеріалами, яка буде виконувати дешифрувальну функцію по відношенню до біографічних відомостей. Зокрема, вона буде містити конкретні матеріали ігро наукову та педагогічну діяльність проф. Олега Зуєвського.

Важливим чинником у розумінні постаті Олега Зуєвського як Поета, Перекладача, Педагога, Професора є його книжкова колекція - важливе джерело відомостей про його світоглядні, мистецькі та літературні уподобання та педагогічну діяльність.

Повнотекстові матеріали - це ключі до всіх складових проекту.

Підбірка текстів перекладів поезій С.Георге, Е.Т.Бладжетта, Ж.Кассу, А.-М.Рільке,С.Маллярме, В.ШестгіраО.Уайлда, Е.Б. Браунінг, А.Е.Джонсона, **Е.Дікінсон**, М.Дрейтона, Д.Ігнатова, М.Гоголя, Г.Аполлінера, П.Валері, П.Верлена, А.Рембо за матеріалами українських періодик 40-50-х років минулого століття, з часописів «Сучасність» та «Всесвіт» - це спроба згадати про **власний прижиттєвий проект Олега Зуєвського** початку 90-х років.

Тексти наукових публікацій проф. Олега Зуєвського будуть представлені працями з теорії перекладу та порівняльного літературознавства.

Листування Олега Зуєвського з М.Орестом, В.Державиним та І.Костецьким (за фрагментами архіву Олега Зуєвського) відкриє нові факти творчої співпраці, відомості з життя та побуту українців після Другої світової війни.

Українські критики та перекладачі про О. Зуєвського - це фрагменти зі статей та рецензій І.Костецького, І.Боднарчука, Ю.Шевельова, С.Гординського, Р.Струця, П.Одарченка, Т.Назаренко, С.Павличко, П.Ротача, Б.Рубчака, В.Яременка із джерел, які важкодоступні, або невідомі.

Спогади написано саме для цього видання. У спогадах Петра Саварина, крім цінних відомостей про тривалі особисті контакти з проф. Олегом Зуєвським (1966-1996), містяться унікальні відомості та фрагменти перекладів поезій Омара Хаяма. **Спогади Петра Одарченка** - Вчителя, колеги та давнього друга родини Зуєвських додають нових відомостей до біографій письменників.

Вперше друкуються переклади Е.Т.Бладжетта поезій Олега Зуєвського, а також його поетичні посвяти професору Олегу Зуєвському та його Дружині - пані Людмилі.

Вперше подаються тексти ранніх поетичних творів та публіцистики О. Зуєвського 40-х років ХХ століття. (Фрагментарно).

Матеріали проекту «Вибраний Олег Зуєвський: матеріали до біографії» багатоаспектні: на підставі представлених в них документів, можна розпочинати проекти складання біобібліографій найближчих колег Олега Зуєвського - Ігоря Костецького та Михайла Ореста, дослідити шевченкознавчі студії Олега Зуєвського тощо.

На основі матеріалів проекту «Вибраний Олег Зуєвський: матеріали до біографії» Наукова бібліотека НаУКМА планує створити веб-сторінку «Олег Зуєвський» у другій половині 2006 року.

Рушійною силою цього проекту було виконання свого професійного та громадського обов'язку, засвідчення поваги до проф. О.Зуєвського не тільки як талановитого Поета, Перекладача, Педагога, а й Книголюба, який полишив по собі величну пам'ятку - **Бібліотеку, яка живе і буде жити в Конгрегаційній залі Староакдемічного корпусу, галереї якого пам'ятають Григорія Сковороду.**